

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa A.J.
przeciwko „P.” Spółce Akcyjnej w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 kwietnia 2018 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 11 października 2016 r., sygn. akt XXI Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Strona pozwana „P.” S.A. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 października 2016 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 52 § 1 pkt 1 k.p. przez jego błędne zastosowanie na skutek przyjęcia, że naruszenie przez powoda podstawowych obowiązków pracowniczych nie kwalifikowało się jako ciężkie, co ostatecznie skutkowało błędnym zastosowaniem również art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 1881),

przez przyjęcie, że rozwiązanie z powodem umowy o pracę naruszało powyższy przepis, pomimo że nie chroni on działacza związkowego w przypadku ciężkiego naruszenia ciążącego na nim obowiązku pracowniczego niemającego związku z pełnioną funkcją, a z okoliczności stanu faktycznego sprawy wynika, że powód naruszenia o takim charakterze się dopuścił; art. 45 § 2 i 3 k.p. w związku z art. 56 § 1 k.p. i art. 8 k.p., przez objęcie ochroną sądową roszczeń zgłoszonych przez powoda, tj. żądania przywrócenia do pracy, mimo że żądanie to jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa, a w konsekwencji nie korzysta z ochrony prawnej; art. 151⁵ § 1 k.p. przez jego niezastosowanie na skutek przyjęcia, że pozostawanie w gotowości do wykonywania pracy może być realizowane również przez 40-minutową przerwę, którą zarządził samodzielnie dyżurujący pracownik.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że „W ocenie pozwanego, za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania przemawia występujące na tle niniejszej sprawy istotne zagadnienie prawne natury ogólnej, które wymaga wyjaśnienia (...) czy pracownik, który: a. miał obowiązek, na polecenie pracodawcy, pełnić dyżur i pozostawać przez ww. czas w dyspozycji telefonicznej koniecznej do utrzymania stanu gotowości do podjęcia wykonywania zadań służbowych, stanowiącej podstawowy obowiązek ze stosunku pracy, b. nie będąc zmuszony okolicznościami – świadomie podejmuje decyzję, że nie będzie pozostawał przez 40 min. w opisanej wyżej dyspozycji i gotowości i nie informuje o tej decyzji pracodawcy, c. swoim zachowaniem stwarza potencjalne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania pracodawcy oraz jego interesów, – dopuszcza się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków poprzez samowolne przerwanie dyżuru, które może stanowić uzasadnioną przyczynę rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.”.

W odpowiedzi na skargę powód A.J. wniósł o nieprzyjęcie jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1254 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy zauważyć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego

oraz doktryny istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. W związku z tym sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu powyższego przepisu powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). W konkluzji, zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi mieć charakter ściśle jurydyczny oraz służyć wyjaśnieniu prawa, a nie ocenie prawidłowości subsumcji ustalonych faktów pod określoną normę prawną.

Z tych względów należy uznać, że postawione przez skarżącą pytania nie mają waloru istotnego zagadnienia prawnego. Skarżący nie formułuje bowiem generalnych i abstrakcyjnych wątpliwości co do wykładni określonego przepisu, a jedynie pyta o trafność dokonanej przez Sąd drugiej instancji subsumcji przepisów prawa materialnego pod ustalony stan faktyczny.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało

postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na mocy art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 5 w związku z § 9 ust. 1 pkt 1 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).